

Ankara'da bir tıp fakültesi tesisi hakkında kanun lâiyhası ve Sıhhat ve içtımâî muavenet ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/802)

T. C.

Başvekâlet

Kararlar müdürlüğü

Sayı : 6/1533

6 - V - 1937

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Ankara'da bir tıp fakültesi açılması hakkında Sıhhat ve içtımâî muavenet vekilliğince hazırlanan ve İera Vekilleri Heyetince 3/V/1937 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâiyhası esbabı mucibesile birlikte sunulmuştur.

Başvekil

İ. İnönü

Ülkede hekim eksikliğini karşılamak için Ankara'da bir Tıp fakültesi açılması hakkındaki kanun lâiyhasının mucib sebepleri

Maarif bakanlığımdan alınan 30 - V - 1934 tarih ve 9220 sayılı tezkerede: İstanbul Tıp fakültesi talebesinin son yıllarda çok arttığından tedrisatın güçleşmekte olduğu Tıp fakültesi Profesörlerinden Vinterstein tarafından Fakülte meclisinde söylenilmesi üzerine, bu meselenin tetkiki için Fakülte Proföserlerinden bir heyet tayin edildiği ve bu heyetin verdiği raporun bir örneğinin bakanlığımıza gönderildiği bildirilmiş ve mütaleamız sorulmuştur.

Bu raporda öz olarak:

1933 yılında F. K. T. sınıfına, Askerî tıbbiye mektebi ve leyli tıp talebe yurdu ile serbest olarak ceman 476 talebe yazılmış olduğu ve bunden sonraki yıllarda da yine bu kadar talebenin yazılması muhtemel bulunduğu, fakat Tıp fakültesinin şimdiki teşkilâtı F. K. T. sınıfına 300 talebeden çok alınmasına elverişli olmadığını; eğer memleketin ihtiyacı bu sınıfa 300 den çok talebe alınması icabettiriyorsa, fakültenin şimdiki vaziyeti ile, tıp tahsilinin temelini teşkil eden ameli tatbikatı ve kliniklerde ameli mümareseyi ehemmiyetli surette ihmal edersek, tedrisatı daha çok nazari bir yola dökmeğe mecburiyet görüleceği ve bu yolda yetişecek hekimlerin de memleketin kendilerinden beklediği vazifeyi yapabilecek vasıflarda olamayacağı, ve iyi hekim yetiştirebilmek için ise, İstanbul Tıp fakültesinin tedris kadrosunu, dershanelerini, enstitülerini, lâburatuvarlarını, kliniklerini, yatak sayılarını ona göre genişletmek gerek olacağı, fakat İstanbul Üniversitesi henüz teşekkül halinde bulunduğundan ve tamamen stabilize bir hale gelmemiş olduğundan meselenin halli için Ankara'da ikinci bir tıp fakültesinin kurulması lâzım geleceği; eğer memleketin hekim ihtiyacı her yıl F. K. T. sınıfına alacak 300 talebe ile temin edilebilecekse, İstanbul Fakültesinin şimdiki halile bu vazifeyi yapabileceği yazılmaktadır.

Ankara'da ikinci bir tıp fakültesinin kurulması sayın Başbakanlıkça istenilmekte ve bakanlığımızca da ötedenberi üzerinde durulmakta olduğundan, ikinci bir tıp fakültesinin kurulmasının zarurî kılan sebepler ve bu yoldaki mütaleamız aşağıda arzedildi.

Devlete aid sağlık ve sosyal işlerinin yapılması ve halk sağlığının korunması için gerek olan hekim vaziyetinin ülke nüfusuna göre ihtiyaçtan çok eksik olduğu ve İstanbul Tıp fakültesinden serbest çıkan hekim sayısının az zamanda bu ihtiyacı temine elvermediği anlaşıldığından, bakan-

İğmızın teşekkülünden beri ülkenin hekim sayısının arttırılması temelli bir prensib olarak alınmış ise de; Cumhuriyetin kurulmasından sonraki yıllarda liselerden çıkan talebe sayısı ikinci bir tıp fakültesi açılmasına elverecek kadar görülmemiş olduğundan, liselerin ve bunlardan çıkacak talebe sayısının artmasına değin, İstanbul Tıp fakültesine mümkün olduğu kadar çok talebe alınması zarurî görülmüştü. Fakülteye yazılacak talebenin çoğu memleketin ayrı ayrı yerlerinden geleceğinden ve bunların İstanbul'a serbest olarak kendi keselerinden altı yıl sürecek olan tıp tahsilini yapıp bitirmeleri çok zor olduğundan, İstanbul'dan başka yerlerden gelecek tıp tahsil etmek isteyenlerin yaşama şartlarını kolaylaştırmak için 1924 yılında (Leyli tıp talebe yurdu) açılmıştır. Hekim olarak yetiştikten sonra belli müddetle Devlet hizmetinde çalışması üzerine almak şartıyla bu yurda alınan talebenin, tahsil masrafları ile yiyecek, barınma ve giyimleri Devlet tarafından temin edildiği için yurdun açıldığı tarihten beri İstanbul Tıp fakültesi talebe sayısı arttığı gibi fakülteye kendi kesesinden serbest olarak yazılmış olan muhtelif sınıflar talebesinden ekonomik veya özel vaziyetleri dolayısıyla serbest olarak devamlarına gücü kalmayan ve bundan ötürü okumalarını bırakmağa mecbur kalacak talebe de gene bu şartlarla bu yurda alındıklarından, fakülte ve talebe tarafından sarfedilen bir çok emeklerin de sonsuz kalmaması temin edilmişti. 1924 yılından beri yurda alınan talebe sayısı 1007 olup bunlardan 855 i yurdun ilk sınıflarına dışardan ve 152 si de fakültenin başka sınıflarından alınmıştır. Yurdun açıldığı ilk yıllarda liselerden çıkan talebenin bütün sayısı ve bunlardan tıp tahsilini isteyenler, istenilen sayıya çıkmamış ise de son dört yıldan beri liseden çıkanların sayısı artmış olduğundan yurda daha çok talebe alınmasına imkân bulunmuş ve bu gün pansiyoner talehemizin sayısı 638 e çıkmıştır.

Leyli tıp talebe yurdu ve Askerî tıbbiye mektebi talebesi ve serbest talebe de beraber olarak Tıp fakültesinde 401 i birinci sınıfta olmak üzere 1198 talebe bulunmaktadır. 1933 yılında Fen fakültesinin F. K. T. sınıfına hekim olmak üzere 476 ve 1934 yılında 377 talebe alınmıştır. Son iki yılda, tıp talebesinin çok olması Darülfünunun Üniversiteye çevrilerek okutmak kurumunda ve okutma vasıtalarında yapılan büyük ıslahatın ilk neticesi olarak alınmış olsa bile, bu vaziyet aynı zamanda, liselerimizin ikinci tıp fakültesini yaşatacak talebeyi yetiştirecek dereceye geldiğini ve memleketin ihtiyacından dolayı, fakülteye iyi okutabileceği sayıdan daha çok talebe alındığını gösterir. İstanbul Tıp fakültesinin 300 den çok talebeyi yetiştiremeyeceği yukarıda yazılmıştır.

Tıp fakültesinin her yıl alınacak 300 talebe ile memleketin hekim ihtiyacının giderilip giderilemeyeceğini bilmek için ilk önce memleketimizde ne kadar nüfus için bir hekime ihtiyaç olduğunu kestirmek ve alınacak tedbirlerin neticesinde bu sayıyı elde etmeğe çalışmak gerektir. Bu temel kestirilmezden önce başka memleketlerin nüfusuna göre tabib sayılarını bilmek faydalı olacağını düşünerek Uluslar derneğinin 1933 yılı neşriyatından alarak aşağıdaki rakamları arz ediyorum:

Amerika Birleşik Devletlerinde	879	nüfusa bir hekim vardır
Norveç	1 067	»
Uruguvay	1 080	»
İsviçre	1 231	»
Macaristan	1 290	»
Japonya	1 358	»
Danimarka	1 467	»
İngiltere - Gal	1 490	»
Almanya	1 552	»
Fransa	1 697	»
Yunan	1 727	»
Belçika	2 345	»
İsveç	2 890	»
Brezilya	2 958	»
Bulgaristan	3 059	»

Lehistan	2 289	»
Yugoslavya	2 658	»
Meksika	4 237	»
Şili	5 075	»
İran	40 000	»

Bir memleketin nüfusuna göre hekim ihtiyacının tayininde o memleketin toprağına göre nüfus sıklığı derecesi, halkın genel kültürü, özgü ve sosyal sağlık koruma bilgisi gibi temellerin göz önüne alınması gerektir.

Nüfus sıklığı azaldıkça halk o derece dağınık olacağından aynı sayıdaki nüfus için, halkı sık olan yerlerden daha çok hekime ihtiyaç olacağı gibi, sosyal ve bilgi seviyesi yükseldikçe de hekim sayısının artması icabetmektedir. Hekim sayısı, genel ihtiyaçtan az olan yerlerde bulunan hekimler daha ziyade büyük şehirlerde toplandıkları için ufak şehirler köy ve kasabalar hekimsiz kalmakta ve Devlet sağlık işleri için resmî tabib bulmak güçleşmektedir. Bu son vaziyet ülkemizde de aynı bulunduğundan kazalara tabib tayin edebilmek için leyli Tıp talebe yurdundan çıkanlar mecburî hizmetle mükellef tutulmuşlardır.

Tabib sayısı muayyen bir hadden çok olan bazı ülkelerde ise tabibler kendi ülkelerinde meslek ve sanatlarını yapmakla hayatlarını temin edemiyerek geçinmek için ya sanatlarından başka işler yapmakta yahud hekimlik yapabilecekleri ülkelere gitmektedirler.

Medenî ülkelerde 2000 nüfus için bir tabib normal had sayılmakla beraber sanayii çok ileri ve her çeşid işi için mecburî sigorta teşkilâtı olan memleketlerde ise 2000 nüfusa bir hekim yetişmemektedir.

Ülkemizin ilerdeki ihtiyacı için 2000 nüfusa bir tabib hesap edilebilir. İkinci bir Fakülte açılrsa dahi bu nisbeti az zaman içinde elde edemeyeceğimiz gibi kullanma yerlerini ve serbest olarak çalışacakları vasıtaları hazırlamadan gereğinden çok hekim yetiştirmek de faydalı olmamakla beraber hekim sayısını belli haddine çıkarmak için mümkün olan zamanı uzatmakta ülkenin sağlık ve nüfus artmasına dokunacağından muvafık görülemez. Bundan ötürü her türlü ihtimal göz önüne alınarak hekimlerimizin sayısını yukardaki nisbete çıkarmak için en az 25 - 30 yıllık bir zaman kabulü düşünülebilir.

Bu müddet içinde dahi elvirecek kadar tabib yetiştirmenin ne kadar güç olacağı aşağıda arz edilmiştir.

Bu müddet içinde yavaş, yavaş çoğalacak olan hekimler fen ve sanatta ve medeniyetin her alanında süratle ilerlemekte olan Türkiye Cumhuriyeti yurddaşlarının sağlık ihtiyaçlarını giderecek kadar temin ederler.

Türkiye Cumhuriyeti içinde bulunan nüfus sayısı 2576 sayılı kanun hükümlerine göre yeniden yazılanlar da hesaba katılmak üzere en az 16 milyon tahmin edilebilir. Asker, sivil bütün hekimlerimizin sayısı ise 2900 kadardır. Bu hesaba göre bütün ülkemizde 5516 nüfusa bir hekim düşmektedir.. Bu nisbet genel ve vasatî bir hesaba göredir. Halbuki Türkiyedeki tabiblerin 1000 kadarı yalnız İstanbulda bulunuyor. Bunlardan 45 kadarı yabancıdır. Geri kalanlardan bir kısmı da Devlet ve halk sağlıkları hizmetlerinde kendilerinden istifade edilmeyen ihtiyar hekimlerdir. Eğer İstanbul vilâyeti nüfusu burada bulunan hekimlerle beraber ayrı tutulursa Anadolu ve Türkiye için 7 800 den çok nüfusa bir hekim düşer. Bunuyla beraber nüfusa göre hekim hesabında ülkede tabiblik yapmağa izinli bütün hekimler göz önüne alındığı için bu günkü hekim ve nüfus nisbeti 5 516 olarak alınmak icab eder. Halbuki 1/2 000 sayısına 25 - 30 yıl sonra varmayı düşündüğümüze göre hakikî ihtiyaç için nüfusumuzun da bu zaman sonunda varacağı sayıyı hedef tutmakla beraber bir yandan artacak olan hekim sayısının her yıl ölüm sayısını, ve tıp fakültelerinin ilk sınıfına alacak tıp talebesinin mektebden çıkmaya kadar muhtelif suretlerle verecekleri eksiklikleri de hesaba katmak gereklidir.

1 - Normal vaziyette nüfusu arttıran en büyük âmil genel doğum ve ölüm arasındaki farktan ibarettir. Bu fark her yıl için tabii artmayı teşkil eder. Ülkemizde tabii nüfus artması acaba ne kadardır?

Şimdiye kadar bizde doğum ve ölüm düzğün olarak yazılmadığından bu sorğuya müsbet ve doğru cevap vermek mümkün olmamakla beraber genel demografi esaslarına ve ülkemizde bazı yerlerde bakanlığımızca yapılmış olan tetkiklere dayanarak takribî bir fikir vermek kabildir.

Aile bağı kuvvetli ve son asır medeniyetinin icablarından olan ekonomik, soysal ve estetik amillerin tesiri altında aileler arasında, çocuk yapmamak veya mümkün merteye az çocuklu olmak gibi düşünceler yapılmamış olan ülkelerde doğum nisbeti binde otuz ilâ kırk beş arasındadır.

Şimdi Avrupa ülkelerinde doğum nisbeti daha azdır. Almanya ve İtalya gibi genel savaştan önce doğumu yüksek olan ülkelerde son yıllarda ehemmiyetli azalma başlamıştır.

Meselâ :

Almanya'da 1914 yılından önce doğum binde 30 dan yukarı iken 1931 yılında binde 17, 5, 1932 de binde 16 ya ve İtalya'da dahi 1931 de 24, 9; ve 1932 de ise binde 23, 6 ya düşmüştür.

Mısır ve Hindistan gibi halk kütlesi çok ilerlememiş olan ülkelerde bu nisbet bu gün dahi binde 40 dan fazladır.

Bakanlığımız tarafından 1927 ve 1930 yıllarında sıtma mücadele mntakalarında yapılan doğum ve ölüm tetkikleri aşağıdaki sonuçları vermiştir.

	Köy sayısı	Köylerin nüfusu	Doğum nisbeti	Ölüm nisbeti
1 Mayıs 1926 dan nisan 1927 ye kadar	1 309	502 680	% 35,9	% 15,9
1 birinci teşrin 1929 dan 30 Eylül 1930 a kadar	1 227	455 045	% 39	% 17,9

Kıvançlı olan bu rakamlar tetkiklere saha olan mntakalarda doğumların yüksek olduğunu göstermektedir. Tetkiklerin yapılmış olduğu köyler, sıtma mücadelesine dahil, yani bu köyler daimî sağlık bakımı altında bulduklarından ve bir de bu yerlerde mücadele başlamazdan önceki doğumlar sıtma yüzünden düşük olduğu için mücadele başladıktan sonra daha kolaylıkla arttığı kabul edilse bile ülkemizin yaşama şartları ve köylümüzün aileye bağlılığı göz önüne alınır ve dünyanın tıkrı bu şartlarda bulunan ülkelerine kıyas edilirse bizde genel doğumun binde 35 den aşağı olmadığı kabul ve bu nisbetin daha yarın asır kadar devam edeceği tahmin edilebilir.

Türkiye içinde genel ölümler son yıllarda bin nüfus için takribî olarak 18 - 20 olduğu sanılmaktadır. Eğer bu sayı 20 olarak alınırsa tabii artmanın ülkemizde bin nüfus için yılda on beş olması gerektir. Nüfus siyasamızda ilişkisi olan ehemmiyetli bir noktayı burada arzetmek isterim :

Bütün medenî ülkelerin doğum nisbetleri göz önüne alınırsa bizde de binde 35 doğumun çok uzun yıllar daha devam etmemesi pek ziyade muhtemeldir.

Avrupada, Amerikada doğum nisbetlerini indiren ve yukarıda arzedilen sebeplerin bundan meselâ yarın asır sonra bizde de doğum nisbetini ehemmiyetli bir surette düşürebileceğini şimdiden göz önüne almak ilerideki nüfus siyasamız için dikkate değer bir meseledir. Gerçi doğumun azaldığı yerlerde ölüm nisbetleri dahi azalmakta ise de bu son nisbet doğumların azalması kadar büyük olmadığından bunlardan en çok nüfus artmaları doğumların yüksek ve ölümlerin az olduğu zamanlara tevafuk eder. Bu gün ölümleri en az olan ülkelerde doğumlar dahi eksik olduğundan tabii artma nisbeti çok düşüktür. Bunlara misal olmak için aşağıdaki rakamlar gösterildi :

Ülke	Yıl	Doğum nisbeti %	Ölüm nisbeti %	Tabii artma %		
Almanya	1927	18,4	12,0	6,4	Doğumu düşük ülkeler	
»	1928	18,6	11,6	7,0		
»	1929	17,9	12,6	5,3		
Avusturya	1927	17,8	14,9	2,9		
»	1928	17,5	14,4	3,1		
Belçika	1927	18,3	13,4	5,2		
»	1928	18,4	13,2	4,9		
İngiltere	1927	16,6	12,3	4,3		
»	1928	16,7	11,7	5,0		
Fransa	1927	18,1	16,5	1,6		
»	1928	18,2	16,5	1,7		
»	1931	18,0	16,3	1,7		
Japonya	1925	34,92	20,27	13,65		Doğumu yüksek ülkeler
»	1927	33,61	19,80	13,85		
Mısır	1927	44,0	25,20	18,80		
»	1928	43,40	26,20	17,20		
Romanya	1927	35,9	21,8	14,1		
»	1928	35,2	22,9	12,3		
Rusya	1927	43,2	20,9	22,3		
»	1928	41,5	17,9	23,6		

Ülkemiz için yukarıda yazılan binde otuz beş doğum takribî olduğundan bu nisbetin daha çok olması da mümkündür. Bu nisbet 35 dahi olsa nüfus artmasında ehemmiyetli bir sayı olacağından, doğumun yüksek olduğu müddetçe bundan istifade edilmek için ölümleri daha çok indirmek gerektir ki, bunda da en mühim amillerden birisi ülkede ıhtimâl hıfzıssıhha ve koruyucu tababetin tatbik elemanları olan hekim sayısının çokluğu olacaktır.

Yukarıdaki mütalealara dayanarak şimdiki (1934 senesi) nüfusumuz 16 milyon ve tabii artmamız da binde 15 kabul edildiği takdirde 25 yıl sonra Türkiye nüfusu 23 215 102 ve 30 yıl sonra 25 010 248 olacaktır. Bağlı cetvel No. 1 bu müddet içinde ülkeye yerleştirilecek göçmenlerin sayısı ve bunların tabii artması dahi hesab edilirse bu sayı yerleştirilecek göçmen nisbetinde artar. Yalnız tabii artma bakımına alındığında 2 000 nüfusa bir hekim düşmek için 25 yıl sonra 11 600, 30 yıl sonra 12 500 hekimimiz olmak gerektir. Hekim sayısı 25 yıl sonra tamamlandığına göre şimdi bulunan 2 900 hekim 11 600 den çıkarılırsa 8 700 kalırsa da hekimlerin yıllık ölümleri de (Bu ölümler bizde ve başka ülkelerdeki hekim ölümlerine göre vasatî olarak binde 20 kabul edilebilir). Hesab edilince 25 yıl içinde yetiştirilecek hekimlerin daha çok olması gerektir.

2 — Geçen tedaris yılında İstanbul Fen fakültesinin F. K. T. sınıfında bulunan 476 talebenin 401 i yani % 84 ü sınıf geçerek Tıp fakültesine girmiştir. Fakültenin ihzarî sınıfında talebenin % 84 ünün sınıf geçmesi pek az görülen bir muvaffakiyettir. Bu nisbet çok kez daha aşağı olur. Bazan % 50 ye düşer.

Başka yüksek okullarda olduğu gibi Tıp fakültesinde de sınıflar küçüldükçe imtihanlar daha sıkı olacağından sınıf geçemeyenlerin ve muhtelif sebeplerle fakülteden ayrılanların sayısı artar. Bunun için Tıp fakültesinin birinci sınıfa yazılan talebe beş yıl olan tahsil müddetini bitirirken oldukça eksilmiş olur. Bu eksilme % 20 olarak tahmin edilebilir. Yüksek sınıflarda bulunanlar için ise bu eksilme o nisbette azdır. Bu hale göre fakültede bu gün bulunan talebenin sayısı ve bunların ne kadarmın hekim olarak çıkacağı tahminî olarak şöyledir:

Sınıf	Talebe sayısı	Çıkıncaya kadar eksilen	Çıkacak sayı	Hangi yıl çıkacak
5	101	% 2	99	1935
4	157	% 3	152	1936
3	222	% 5	211	1937
2	317	% 10	286	1938
1	401	% 20	314	1939
Yekûn	1198		1062	

Bu gün tabib sayımız 2 900 olduğundan bu sayıya fakülteadaki talebeden her yıl çıkacakların sayısını üste koyarak ve yıllık % 2 hekim zayıyatını hesap ederek 1939 yılında umulan Türk hekimlerinin sayısı aşağıda gösterilmiştir. (İstanbul Tıp fakültesindeki tıp talebelerinin burada hepsi Türk olarak hesap edilmiştir. Bu talebe arasında cenebi varsa da sayıları pek az olduğundan topyekûnda ehemmiyetli bir değişiklik yapamaz):

Yıl	Doktur mevcudu	% 2 eksilme	Fakülteден çıkan	Doktur yekûnu
1934	2 900	0	0	2 900
1935	2 900	58	99	2 941
1936	2 941	59	152	3 034
1937	3 034	61	211	3 184
1938	3 184	63	286	3 407
1939	3 407	68	314	3 653

Şu halde Türkiyede bulunan tabiblerin sayısı bu gün fakültede bulunub o zamana kadar tabib olacak tıp talebesi ile beraber 1939 yılında 3 653'çe çıkmış olacaktır. 1934 yılında F. K. T. sınıflarına alınan talebe sayısı 377 olduğundan bunlardan tıp fakültesi birinci sınıfına % 20 eksikle 302 talebe geçebilirse bunların da fakülteyi bitirinceye kadar % 20 si zayi olacağından 240 kalabileceği tahmin edildiği takdirde 1940 daki hekim mevcudumuz :

$$3\ 653 - 73 + 240 = 3\ 820 \text{ olacaktır.}$$

3 — Şimdi 25 yıl sonra Türkiyede hekim mevcudunun o zamanki muhammen nüfusumuzun 2000 de birine çıkması için her yıl ne kadar talebe almak gerek olduğunu hesap edebiliriz.

Yukarıda gösterilen hesaplar bu gün tıp fakültesinde ve fen fakültesinin F. K. T. sınıflarında bulunan talebeye aid ve bunlar da fakülteyi ancak 1940 yılında bitirecekleri için bu tarihten daha önce fakültemizden çok hekim çıkarmak için tedbir alınmak imkânı yoktur. Eğer 1935 yılında ikinci tıp fakültesinin ihzarı sınıfı açılabilirse gerek buraya ve gerek İstanbul fakültesinin ihzarı sınıfına alınacak talebe 1941 de tabib olacaklarından 1960 yılına kadar 20 yıl içinde çıkarılacak tabibler ile eksikliğini tamamlamak icabedecektir. Şu halde gelecekyıldan itibaren alınacak tabib talebe sayısı o suretle tanzim edilmelidirki 1960 yılında 2 000 nüfusa bir tabib düşsün (Bağlı 2 sayılı cetvel) alınması gerek olan talebe hakkında bir fikir vermektir.

Bu cetvelin tetkikile anlaşılırki, 1940 da ülkemizde bulunacak olan 3 820 hekim 1960 yılında 11 600 çıkarabilmek için 1941 yılında başlayarak her yıl tıp fakültelerinden 544 hekim çıkmak gerektir.

Bu cetvelde fen fakültesinin F. K. T. sınıfına alınacak talabenin tıp fakültesini bitirinceye kadar muhtelif suretlerle eksilmesi % 30 kabul edilmiştir.

Fakat F. K. T. sınıfına alınan talabenin yukarıda da söylendiği üzere fakülteден çıkıncaya kadar zayıyatı bu nisbetten daha çok olmak pek ziyade muhtemel olduğundan bu hesap en az bir tahmine

göre yapılmıştır. Ne de olsa görülmüyorki hekim sayısını çoğaltmak ve medenî milletlerde kabul edilen hadde çıkarmak için mühim bir çalışmaya ihtiyaç vardır. Halbuki ilk yıllarda liselerimizin yalnız tıp fakültesi için 7-8 yüz talebe çıkarılabileceği de songuya değer. Bundan başka açılacak fakültenin bir müddet için yurda 300 den çok talebe alamıyacağını da İstanbul fakültesinin vaziyeti gösteriyor.

Şu halde gelecek yıldan itibaren ikinci bir tıp fakültesi açılrsa bile 25 yıl sonra istenilen hekim sayısını elde etmek şüphelidir. Bu vaziyet karşısında Türkiye Hükümeti bundan 10 - 15 sene sonra üçüncü bir tıp fakültesi açmak mecburiyetinde kalacaktır. 10 yıl sonra nüfusumuz takriben (20) milyona çıkabileceğinden iki fakülte ile memleketin ihtiyacını gidermek daha çok güçleşecektir.

Başka ülkelerin nüfuslarına göre tıp fakülteleri adedi tetkik edilirse bu ihtiyacın derecesi anlaşılır. (Bağlı 3 sayılı cetvel) de 39 memleketin nüfuslarıyla tıp fakülte veya tıp okulları sayıları ve ne kadar nüfusa bir tıp fakültesi düştüğü gösterilmiştir. Bu ülkelerde yalnız Avrupa kıtasında bulunan 21 inin nüfusları mecmuu (325) milyon ve buralardaki tıp fakültesi sayısı (111) dir ki Rusya hariç olmak üzere Avrupa uluslarında vasatî olarak (2 900 000) iki milyon dokuz yüz bin nüfusa bir tıp fakültesi düşmektedir.

Yukarıdan beri arzedilen mütaleaların özü şudur:

Türkiyede bu gün bulunan tabib sayısı ülkenin muhtaç olduğu sayıdan çok eksiktir; şimdiye kadar tabib sayısının arttırılması için bazı tedbirler alınmış ise de açık sayısı 10 - 12 yıl gibi az bir zamanda kapanacak dereceden çok fazla olduğu ve liselerden çıkanlar da yetişmediği için ehemmiyetli bir artma elde edilememiştir; bu hal devam ettikçe Devlete sağlık hizmetleri ve halkın sağlık emniyeti gereği gibi temin edilemeyecek ve bu da nüfus artmasına dokunacaktır. Ülkenin hayatı ve çok ehemmiyetli olan bu ihtiyacının temini için şimdilik ikinci bir tıp fakültesi açılmak zaruridir. İki fakülte ile tabib ihtiyacı giderilemezse 10 - 15 yıl sonra üçüncü bir tıp fakültesinin daha açılması düşünülebilir.

İkinci Tıp fakültesinin kurulması Türkiye Büyük Millet Meclisince onaylandığı takdirde, bunun en muvafık yeri ötedenberi düşünüldüğü gibi Devlet merkezi olan Ankara şehridir.

Ankarada açılacak olan Tıp fakültesi ihzarî sınıfı için Ziraat bakanlığına bağlı Yüksek Ziraat enstitüsünün Fen fakültesinin birinci sınıftan istifade edeceği gibi, bugün 400 yataklı olan Ankara Nümune hastanesinin bir kaç yıl içinde 1000 yatağa çıkarılması, ve Ankara için zaten ihtiyaç duyulmakta, ve gelecek yıllarda yapılmasına izin istenecek olan (75) yataklı doğum evinin kurulması da bu fakültenin klinik ihtiyaçlarına yetişecek, ve Merkez hıfzıssıhha müessesesi de talebenin lâboratuar tatbikatını kolaylaştıracaktır. Talebenin kliniklere devamı Tıp fakültesinin ikinci yılından sonra başlayacağı için eğer 1935 yılı sonbaharında Ankara Fen fakültesinin F. K. T. sınıfına tıp talebesi kabulüne müsaade buyurulursa, bu ilk talebenin kliniklere devamı ancak 1938 sonbaharında başlayacağından ve bundan sonra da klinik talebesi yavaş yavaş artacağından şimdilik - kısa bir zaman için - Ankara Nümune hastanesinin, yalnız fakülte ihtiyacı bakımından genişletilmesinde bir zaruret mutasavver değilse de, nihayet dört yıl sonra klinik sınıflarının açılması ile hastanenin 1000 yatağa çıkarılması zarurî bulunacaktır. Açılacak Tıp fakültesine her yıl takriben 300-400 talebe alınacağına göre bunlardan herhangi suretle Fakültenin ayrılanlar da hesab edildiği halde kliniklere 1000 den fazla talebe devam edecektir.

Bu kliniklere ise en az:

	Yatak sayısı
1 - Dahiliye ve bulaşıcı hastalıklar servisi (2 veya 3 servis)	250
2 - Hariciye » (2 » 3 »)	200
3 - Göz »	60
4 - Kulak - Burun - Boğaz »	60
5 - Deri ve zührevî hastalıklar »	70
6 - Çocuk hastalıkları »	50
7 - Çocuk cerrahisi »	40
8 - Kadın hastalıkları ve doğum »	120
9 - İdrar yolları hastalıkları »	40
10 - Ruhî hastalıklar »	60
11 - Asabî hastalıklar »	50

Topu 1 000

Ankarada kurulacak Tıp fakültesi için bir (Leylî Talebe yurdu) bulunması zarurîdir. Aileleri Ankarada bulunmayan bütün talebenin şehir içinde kira ile oturacak yer bulmaları şimdilik mümkün olmamakla beraber bulunmuş olsa bile altı sene devam eden yüksek bir tahsili kendi hesaplarına devam ettirebilecek talebe adedi pek mahdud olacaktır. Henüz türk aileleri arasında Üniversite talebesi misafirliğini kendileri için bir sanat yapanlar bulunmadığı için kira odalarında kalacak olan talebe ilk günlerinden itibaren geçinme güçlüğü ile karşılaşacak, ve vakıtlarını bir kısmını zati işlerinin tesviyesine hasretmeğe mecbur kalacaklarından çalışma zamanlarından kaybedecekler ve dolayısıyla sıhhatları da bundan müteessir olacaktır.

Liseleri bitirerek tıp tahsili yapmak isteyen fakir ve orta halli aile çocukları için Devlet tarafından açılmış ve sıhhi yaşama ve çalışma şartlarını temin eden leyli bir yurdun mevcudiyeti en lüzumlu bir teşvik vasıtasıdır. Böyle bir yurd açılmadıkça tıp fakültesine kâfi talebe bulmak uzun seneler için mümkün olamaz. Bundan başka Devlet tarafından idare edilen leyli bir yurdun inzibat ve intizamı içinde yetiştirilen tıp talebesinin imtihan ve doktorlardan serbest talebeden daha iyi muvafık olduklarını İstanbul leyli Tıp talebe yurdu göstermiştir.

Ankarada inşa edilecek olan (Tıp talebe yurdu) en az 1 200 talebeyi barındıracak büyüklükte olacak ve tahsil hayatı için lüzumlu olan her türlü vasaiti ihtiva edecektir.

Bu yurda tıp fakültesinin ihzarî olan F. K. T. den itibaren talebe kabul edileceği gibi kendi hesabına fakültenin her hangi bir sınıfına kadar çıktuktan sonra her hangi bir sebeble serbest tahsile devam edemeyecek olan talebe de alınabilecektir. Yurdda Devlet hesabına yetişen talebe hekim çıktıktan sonra 2000 numaralı kanuna göre yurdda bulunduğu zamana tevafuk eden mecburî Devlet hizmeti ifa edecektir.

Ankara Tıb fakültesi için yaptırılacak binalarla, bunlar için sarfedileceği tahmin edilen para miktarı aşağıda arz edilmiştir.

	Lira
1 — Bu gün 400 yataklı olan Ankara Nümune hastanesinin 1000 yatağa çıkırılması için yapılacak yeni pavyonlar, poliklinik binaları ve bunların teçhizatı	3 300 000
2 — En az 1200 talebe için pansiyon binası ve teçhizatı	1 800 000
3 — Morfoloji enstitüsü (Anatomi enstitüsü ile Morg, fiyoloji ve Histoloji, Anatomi Pantolojik ve Fiziyoloji, tecrübi lâboratuvarları)	750 000
4 — Tıbbî ilimler enstitüsü (Hayatî kimya, Farmakoloji, Farmakodinami, Hıfzıssıhha, Bakteriyoloji, Parazitoloji)	900 000
5 — Enstitüler teçhizatı	700 000
6 — Merkez binası	550 000
7— Maarif vekâleti için yaptırılacak lise binası	500 000
	8 500 000

(Hastane binası ile fakültenin diğer binaları için istimplâk edilecek olan arazinin bedelleri de bu miktarda dahildir).

Bu binalar ilk safta talebe yurdu bulunmak üzere beş senede ikmal edilecektir.

Açılacak Tıb fakültesinin, ihzarî sınırı hariç olmak üzere, tedris heyetinin ordinaryüs ve profesörlerinin bir kısmı için dışardan mütehasıs getirilmesi zaruridir. Özel kanunlara göre Ankara Nümune hastanesile merkez hıfzıssıhha müessesesine getirilen yabancı mütehasıslar kendi şubelerinde profesör unvanını taşıyan âlimler olacağından bu mütehasısların ücretlerine az bir artma yapılmak suretile fakülte tedrisatına da memur edilmeleri mümkündür ki bu suretle fakültenin ücret kadrosunda ehemmiyetli bir istifade elde edilir.

Hekim sayısının artırılması düşünülürken yetiştirilecek hekimlerin, ülkenin kendilerinden beklediği bütün vazifeleri yapacak derecede mütekâmil vasıfları haiz olmalarını temin edecek tedbirlerin alınması zaruridir. 20 nci asrın bidayetine kadar Tıb fakültesinden yetişen hekimler için aranılan en mühim vasıf bunların serbest mesleki tabiblikte veya hastanelerde tesadüf edecekleri vakalar için elverecek derecede bilgilerle mücehhez olarak, bunların tedavisini başarabilmeğe, yani iyi bir (Praticien) olmağa münhasır kalmakta idi. Son yıllarda bakteriyoloji, biyoloji, tecrübi emraz ve hıfzıssıhha ilimlerinin ilerlemesile, tedavi usulleri daha müsbet ve rational bir hale geldiği gibi bir çok hastalıkların ve hususile halk sağlığının ve ülke nüfusunu tehdid eden hastalıkların veya sıhhi tehlikelerin önlenmesi de imkân dahiline girmiş ve koruyucu tabiblik (Médicine préventive) denilen büyük bir ilim meydana çıkmıştır. Bu gün fakülteden yeni çıkan bir hekim için yalnız ferdlerin tedavisine münhasır kalan serirî bilgiler elvermeyip, aynı zamanda hastalıkların çıkmazdan önce önünü alacak veya bu hastalıklar baş göstermiş ise yayılmasına karşı duracak, halk sağlığını müessir kılacak sebeb ve âmilleri ortadan kaldırabilecek veya düzetecek yeni bilgilerle bu hekimlerin mücehhez olması gerektir.

Son senelere kadar İstanbul Fakültesinden yetişmiş olan hekimler, içtimaî ve koruyucu tabiblikte gereği gibi bilgili olmadıklarından ne Devlet sağlık hizmetlerinde ve ne de serbest tabiblikte bunlardan istenildiği kadar istifade edilemedi.

Bunun başlıca sebebi ise İstanbul Tıb fakültesinin ders programlarile tedrisat şeklinin akademik bir zihniyetle ihtiyaca uymayacak surette yapılmış ve takib edilmiş olmasıdır. Ankarada açılacak Tıb fakültesinin de tedris heyeti ne kadar mükemmel olursa olsun, eğer bu fakültenin ders programları ve tedrisatı salâhiyetli bir daire tarafından ülkeye en faydalı hekim yetiştirecek bir yola sevk edilmezse yapılacak fedakârlıkların hakikî neticelerini elde etmek mümkün olamaz. Sağlık ve soysal yardım bakanlığı, Devlet sağlık hizmetlerinin merci ve mesulü olduğu gibi yetişecek hekimlerin vasıflarını tayin ve takdirde dahi murakabe hakkı mevcud olduğundan, Ankarada açılacak tıb mektebinin, bu bakanlığa bağlı olması daha uygun olacağı kanatindeyim. Yüksek ziraat enstitüsü, Ankara Hukuk fakültesi, Yüksek mühendis mektebi gibi büyük ilim müesse-

selerimizin de taallük ettikleri salâhiyetli bakanlıklara bağı olmaları arz edilen düşüncelerin varid olduğuna delil teşkil etmektedir.

Yukarıdan beri tafsil edilen maruzatımıza göre gereğinin yapılmasına müsaade buyurulmasını dilerim.

Cetvel 1

Türkiyede halen mevcut nüfus 16 milyon kabul edildiğine ve senede binde 15 tabii tezayüd olduğuna nazaran 30 senelik nüfus tezayüdü:

Sene	Nüfus	Sene	Nüfus
1	16 240 000	16	20 303 756
2	16 483 600	17	20 608 311
3	16 730 854	18	20 917 435
4	16 981 816	19	21 231 196
5	17 236 543	20	21 549 662
6	17 495 090	21	21 872 906
7	17 757 515	22	22 200 999
8	18 023 877	23	22 534 012
9	18 294 234	24	22 872 022
10	18 568 647	25	23 215 102
11	18 847 176	26	23 563 328
12	19 129 882	27	23 916 772
13	19 416 829	28	24 275 512
14	19 708 081	29	24 639 654
15	20 903 701	30	25 310 248

Bağı cetvel sayı 2

1935 yılından itibaren Fen fakültesinin F. K. T. sınıfına her sene 777 talebe alındığına ve bu talebe Tıb fakültesini bitirinceye kadar 6 senede % 30 eksildiğine ve hersene mevcut tabiblerin de % 2 si azaldığına göre 1960 da tabib mevcudu:

Yıl	F. K. T. ye girecek Talebe sayısı	Fakülteden çıkacak Tabib sayısı	Mevcut tabib Sayısı	% 2 tabib azalması	Tabib Yekûnu
1935	777				
1936	777				
1937	777				
1938	777				
1939	777				
1940	777				3 820
1941	777	544	3 820	76	4 288
1942	777	544	4 288	85	4 747
1943	777	544	4 747	95	5 196
1944	777	544	5 196	104	5 636
1945	777	544	5 636	113	6 066
1946	777	544	6 066	121	6 489

Yıl	F. K. T. ye girecek Talebe sayısı	Fakülteneden çıkacak Tabib sayısı	Mevcut tabib Sayısı	% 2 tabib azalması	Tabib Yekûn
1947	777	544	6 489	129	6 904
1948	777	544	6 904	138	7 320
1949	777	544	7 320	146	7 718
1950	777	544	7 718	154	8 108
1951	777	544	8 108	162	8 490
1952	777	544	8 490	169	8 865
1953	777	544	8 865	177	9 232
1954	777	544	9 232	184	9 592
1955	777	544	9 592	192	9 944
1956		544	9 944	199	10 289
1957		544	10 289	205	10 628
1958		544	10 628	212	10 960
1959		544	10 960	219	11 285
1960		544	11 285	225	11 604

Bağlı cetvel sayı 3

39 memlekette ne kadar nüfusa bir Tıp fakülte veya mektebi düştüğünü gösterir tablo:

Memleket	Nüfusu	Tıp Fakültesi	Tıp Mektebi	Tıp mektebi veya fakülteye düşen nüfus
İzlanda	90 000	0	1	90 000
Malta	220 000	0	1	220 000
İsviçre	3 800 000	6	0	630 000
Müttefik Amerika Cumhuriyetleri	120 000 000	87	0	1 380 000
Bolivya	2 900 000	2	0	1 450 000
Meksika	15 500 000	10	0	1 500 000
Estonya	1 500 000	1	0	1 500 000
Hollanda	6 800 000	4	0	1 700 000
Portekiz	5 500 000	3	0	1 800 000
Avusturya	5 500 000	3	0	1 830 000
Belçika	7 400 000	4	0	1 850 000
İsveç	5 900 000	3	0	1 960 000
Kolombiya	5 900 000	3	0	1 960 000
Şili	4 030 000	2	0	2 015 000
İtalya	41 100 000	20	0	2 055 000
Macaristan	8 400 000	4	0	2 100 000
Arjantin	8 700 000	4	0	2 175 000
Japonya	70 000 000	29	0	2 410 000
Norveç	2 600 000	1	0	2 600 000
İspanya	21 000 000	8	0	2 625 000
Almanya	60 000 000	22	0	2 727 000

Memleket	Nüfusu	Tıp Fakültesi	Tıp Mektebi	Tıp mektebi veya fakültesi düşen nüfus
Danimarka	3 280 000	1	0	3 280 000
Madagaskar	3 300 000	0	1	3 300 000
Finlandiya	3 500 000	1	0	3 500 000
Brezilya	30 600 000	8	0	3 825 000
Yugoslavya	12 000 000	3	0	4 000 000
İngiltere	44 170 000	11	0	4 015 000
Lituvanya	4 000 000	1	0	4 000 000
Bulgaristan	4 500 000	1	0	4 500 000
Fransa	40 000 000	8	0	5 000 000
Romanya	16 000 000	3	0	5 333 000
Cezair	6 000 000	1	0	6 000 000
Yunan	6 590 000	1	0	6 590 000
Pero	7 000 000	1	0	7 000 000
Mısır	14 160 000	0	2	7 080 000
Lehistan	28 500 000	4	0	7 125 000
Türkiye	16 000 000	1	0	16 000 000
Cava	34 000 000	2	0	17 000 000
Hindistan	318 000 000	13	0	24 460 000

Sıhhat ve içtimaî muavenet encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Sıhhat ve içtimaî
muavenet encümeni

Esas No. 1/802

Karar No. 10

12 - V - 1937

Yüksek Reisliğe

Ankara'da bir tıp fakültesi açılması hakkında Sıhhat ve içtimaî muavenet vekillliğince hazırlanıp Başvekâletin 6 Mayıs 1937 tarih ve 6/1533 sayılı tezkeresile gönderilen ve Encümemizce havale buyurulan kanun lâyihası Sıhhat ve içtimaî muavenet vekili hazır bulunduğu halde okundu ve konuşuldu :

Hükümetin esbabı mucibesinde uzun uzadıya izah edilmiş olduğu üzere memleketimizde askerî ve sivil tabiplerin sayısı 2900 kadar olduğundan 16 milyon nüfusumuza nisbetle takriben ancak 5500 kişiye bir hekim düşmektedir ve bunun ihtiyacı karşılayamadığı malûmdur. Şimdiki halde 2000 nüfusa bir hekim hesabı 8000 tabibe ihtiyaç vardır. Nüfusumuzun yıl-

dan yıla artmakta bulunması da göz önüne alınınca mümkün olduğu kadar çok tabib yetiştirmenin çaresine bakmak mecburiyeti anlaşılır.

İstanbul tıp fakültesi profesörlerinden bir heyet tarafından verilen raporda fakültenin klinik ve laboratuvarları yılda 300 den ziyade talebe alınmasına elverişli olmadığı ve bundan fazlası tıp tahsili için temel teşkil eden ameli mümaresenin ihmali ve tedrisatın daha ziyade nazari bir yola dökülmesini neticelendireceği ve İstanbul üniversitesi henüz teşekkül halinde olduğundan tamamen stabilize olmadığı cihetle, memleketin ihtiyacı fazla talebe alınmasını icab ediyor ise, meselenin halli için Ankara'da ikinci bir tıp fakültesinin kurulması

lâzım geleceği bildirilmektedir. Diğer müteaddin memleketlerde vasatı olarak 2 900 000 nüfusa bir tıp fakültesi düşmekte olduğu halde bizde yalnız bir tıp fakültesi bulunması kâfi görülemeyeceğinden bir fakülte daha açılması zarurî ve bu yeni fakültenin Ankarada yapılması da her yönden uygundur. Son yıllarda tıp tahsiline rağbetin artmasına ve talebinin çoğalmasına leylî tıp talebe yurdu büyük bir âmil olduğu eihetle İstanbulda olduğu gibi Ankarada da böyle bir yurd kurulması yerindedir. Bu mütalalara binaen Hükümetin teklif ettiği kanun lâyihasının, küçük bir iki tashih ile, kabulüne Encümenimizce karar verilmiştir. Havale-

si mucibince Bütçe encümenine sunuldu.

Sihhat ve İ. M. En. Rs.	M. M.
Erzurum	Bursa
<i>Dr. A. F. Tuzer</i>	<i>Dr. Refet Güran</i>
Kâtib	
Edirne	Balıkesir
<i>Dr. Fatma Memik</i>	<i>Dr. H. V. Somyürek</i>
Bursa	Denizli
<i>Dr. S. Kovuk</i>	<i>Dr. H. Berkman</i>
Konya	Kayseri
<i>Dr. Ö. Şevki Uludağ</i>	<i>S. Turgay</i>
Mardin	Kütahya
<i>Dr. B. Levent</i>	<i>Dr. Ş. A. Ediz</i>
Sinob	Ordu
<i>H. Okan</i>	<i>Dr. Z. N. Yaltırım</i>
Zonguldak	
<i>Dr. M. Altıok</i>	

Bütçe encümeni mazbatası

T. C.

Bütçe Encümeni
Mazbata No. 130
Esas No. 1/303

22 - V - 1937

Yüksek Reisliğe

Ankarada bir tıp fakültesi tesisi hakkında olup Başvekâletin 6 - V - 1937 tarih ve 6/1533 sayılı tezkeresile Yüksek Meclise gönderilen kanun lâyihası Sihhat ve İctimaî muavenet Encümeninin mazbatasile birlikte Encümenimize verilmiş olmakla Sihhat ve İctimaî muavenet vekili Refik Saydam hazır olduğu halde okundu ve konuşuldu.

Lâyiha, Ankarada yeniden ayrılacak bir tıp fakültesi ile leylî tıp talebe yurdunun tesis ve inşası bunun için Ankara Erkek lisesi binası ve arazisinin istimlâki ile buna mukabil yaptırılacak lise binasının inşaat masrafları karşılığı olarak sarfı iktiza eden 8 500 000 liraya kadar 1937 mali yılından itibaren gelecek senelere geçici taahhüde girişilmesine salâhiyet verilmesini tazammun etmektedir.

Yapılan hesablara göre bu gün takriben 5 500 nüfusa bir doktor isabet etmekte olup bu nisbetin hiç olmazsa 2 000 nüfusa bir doktor düşecek derecede çıkarılması hedef ittihaz edildiği ve mevcut doktorların gittikçe adedlerinin azalması ve günden güne çoğalmakta olan yurd nüfusuna nazaran bu günkü vüsat ve kabiliyetle İstanbul Tıp fakültesinin yetiştirdiği doktor ade-

dinin ihtiyacı karşılamaktan ve gayeye vusılden uzak bulunduğu ve bu suretle ikinci bir tıp fakültesinin açılmasına zaruret hâsıl olup bunun da en münasib yeri Ankara olarak tesbit edildiği verilen izahlardan ve mucib sebeblerin tetkikinden anlaşılmağa bu lüzum ve zarureti yerinde bulan Encümenimiz lâyihayı esas itibarile kabul etmiştir.

Lâyihanın birinci ve ikinci maddeleri birleştirilmek suretile ve bazı ibare değişikliğiyle yeniden yazılmış ve diğer maddeler Sihhat ve İctimaî muavenet Encümeninin tadili dairesinde aynen kabul edilmiştir.

Umumî Heyetin tasvibine konulmak üzere Yüksek Reisliğe sunulmuştur.

Rs. V.	M. M.	Kâ.
Isparta	Trabzon	İstanbul
<i>M. Ünsal</i>	<i>R. Karadeniz</i>	<i>F. Öymen</i>
Çorum	Edirne	Gümüşhane
<i>M. Cantekin</i>	<i>F. Kaltakkıran</i>	<i>D. Sakarya</i>
Malatya	Maraş	Muş
<i>O. Taner</i>	<i>A. Tiridoğlu</i>	<i>Ş. Çiloğlu</i>
Ordu	Sivas	Yozgad
<i>H. Yalman</i>	<i>R. Çiner</i>	<i>S. İçöz</i>

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Ankarada bir Tıp fakültesi tesisi hakkında kanun lâyihası

MADDE 1 — Ankarada bir tıp fakültesi ve leyli tıp talebe yurdu tesis edilmek üzere 1937 malî yılından itibaren (8 500 000) liraya kadar taahhüde girişmeğe Sıhhat ve içtimai muavenet vekili memurdur.

MADDE 2 — Birinci madde mucibince girişilecek taahhüdü karşılamak üzere 1937 ve müteakib 1938 - 1941 seneleri Sıhhat ve içtimai muavenet bütçelerine senevi iki buçuk milyon lirayı tecavüz etmemek üzere lüzumu olan tahsisat, bir faslı mahsus olarak konulur.

MADDE 3 — Tıp fakültesinin, seriryatlarının, lâboratuarlarının, ikametgâhlarının ve bütün müstemilâtının inşası ve bilûmum tesisat ve teçhizatı ve bu hususta, icab eden istimlâk bedelleri bu paradan tesviye olunur.

MADDE 4 — Tıp fakültesinin inşa edileceği Ankara Erkek lisesi arazisi mukabilinde bir lise binası yapılmak üzere, istimlâk, inşa ve bilûmum masrafı olarak birinci maddedeki paradan 1938, 1939 bütçe seneleri içinde beş yüz bin liraya kadarının İcra Vekilleri kararile sarfı caizdir.

MADDE 5 — Ankara Tıp fakültesinin teşkilât kanunu 1939 bütçe yılı sonuna kadar Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olacaktr.

MADDE 6 — Bu kanun neşri tarihinden mu-teberdir.

MADDE 7 — Bu kanunun hükümlerini yürütmeğe İcra Vekileri Heyeti memurdur.

3 - V - 1937

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
İ. İnönü	Ş. Saracoğlu	K. Özalp
Da. V.	Ha. V.	Mal. V.
Ş. Kaya	Dr. T. R. Aras	Fuad Ağralı
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
S. Arıkan	A. Çetinkaya	C. Bayar
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
Dr. R. Saydam	Rana Tarhan	Muhlis Erkmen

SİHHAH VE İÇTİMAİ MUAVENET ENCÜMENİNİN DĞİŞTİRİŞİ

Ankarada bir Tabîb Fakültesi tesisi hakkında kanun lâyihası

MADDE 1 — Hükümetin birinci maddesi aynen.

MADDE 2 — Hükümetin ikinci maddesi aynen.

MADDE 3 — Tıp fakültesinin, seriryatının, laboratuarlarının, ikametgâhlarının, leyli tıp talebe yurdunun ve bunların bütün müstemilâtının inşası ve bilûmum tesisat ve teçhizatı ve bu hususta icab eden istimlâk bedelleri bu paradan tesviye olunur.

MADDE 4 — Tıp fakültesinin inşa edileceği Ankara Erkek lisesi arazisi mukabilinde bir lise binası yapılmak üzere istimlâk, inşa ve bilûmum masrafı olarak birinci maddedeki paradan 1938, 1939 bütçe seneleri içinde 500 000 liraya kadarı İcra Vekilleri kararile sarfolunur.

MADDE 5 — Hükümetin beşinci maddesi aynen.

MADDE 6 — Hükümetin altıncı maddesi aynen.

MADDE 7 — Hükümetin yedinci maddesi aynen.

BÜTÇE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

*Ankarada bir tıb Fakültesi tesisi hakkında
kanun lâiyhası*

MADDE 1 — Ankarada bir Tıb fakültesi ve leylî tıb talebe yurdu tesis edilmek üzere 1937 mali yılından itibaren 8 000 000 liraya kadar taahhüde girişmeğe Sıhhat ve içtimai muavenet vekili mezundur.

Bu suretle girişilecek taahhüd bedelleri her sene 2 500 000 lirayı geçmemek şartile 1938 - 1941 seneleri Sıhhat ve içtimai muavenet vekâleti bütçesine konulacak tahsisattan tesviye olunur.

MADDE 2 — Sıhhat ve içtimai muavenet encümeninin üçüncü maddesi aynen.

MADDE 3 — Sıhhat ve içtimai muavenet encümeninin dördüncü maddesi aynen.

MADDE 4 — Hükümetin 5 nci maddesi aynen.

MADDE 5 — Hükümetin 6 nci maddesi aynen.

MADDE 6 — Hükümetin 7 nci maddesi aynen.